

SZENT LÁSZLÓ NÉPE

KATOLIKUS HAVILAP

I. Évfolyam II. szám 2024. május

A nagyváradi Szent László herma és ereklyetartó

Ahol egykor a teste nyugodott, ott most egy darabját láthatjuk díszes környezetben.

Azt követően, hogy sírja feldúlása után a világ sok tájára jutottak el teste maradványaiból innen, Nagyvárada - az a város, amelyet ő alapított - nem maradt mégsem ereklye nélkül, köszönhetően Zichy Ferenc győri püspöknek.

A történet szerint 1775-ben Korniss Ferenc nagyváradi nagyprépost elzarándokolt Győrbe, hogy Szent László ereklyéjénél imádkozzon, ekkor ajándékozta meg Zichy Ferenc egy kazettában a király egy darabját, tisztelete jeléül. Ehhez az adományhoz dokumentum és pecsétek is járultak, ezzel bizonyítva annak eredetiségét.

A kazettán Augsburg XVII századi hitelesítő jegye és valószínűleg Martin Byr ötvös jegye található. A gazdagon díszített kazetta korábban készülhetett, mint az adományozás. Aranyozott ezüsből készítették vert eljárással, felületén növényi motívumokkal: színes zománcozott levelek, virágok és gyümölcsök láthatóak rajta, a befoglalt drága és

féldrágakövek (ametiszt, türkiz, cseh gránát, citrin, smaragd és kristály) szinte az egész felületét befedik.

Oldalain ovális kristályok vannak, mögötte krizolittal és gránátokkal látható egy kis párnán az ereklye, négy sarkán pedig korallgyöngyöket tartó üvegoszlopok vannak. A talp felületén lévő lemezen puttó és korall állatfej a díszítés.

A fej ereklyetartó Schlauch Lőrinc püspöknek köszönhető, aki 1892-ben a szentté avatás 700. évfordulójára csináltatta Link István ötvössel. A 44 kilogramm súlyú, tömör ezüst herma gazdagon díszített; aranyozott, cizellált, vésett, zománcozott filigránnal, illetve több féldrágakövel.

Ipoly Arnold püspök, aki elődje volt Schlauchnak a győri pontos mását szerette volna elkészíteni, halála után ezt egészítette ki *(folytatás a 2. oldalon)*

A nagyvárad Szent László herma és ereklyetartó

(folytatás az első oldalról)

a magyar királyok két ősi jelével: a Szent Koronával és az 1031-es koronázási paláttal. Ez némileg módosult az eredetihez képest, a palátnak csak a középső részét ábrázolja, amelyen Jézus és Mária, valamint a próféták alakjai domborodnak ki.

A talpat, amelyet virágdíszszegély választja el a szoborrésztől, oszlopocskák osztják négy részre; a sarkok mindegyikén van egy-egy imádkozó angyalka fülkében. A fülke jobb oldalán sodronyzománc alapon Schlauch püspököt ábrázolja az oltár előtt imádkozó helyzetben, a baloldalon pedig Magyarország címere látható.

A koronán és a hermán Link István smaragdszerű műkövet, zafírt, korundod, akvamarint, rubint, gránátokat és gyöngyöket használt. A három részre osztott hátsó részen a következő feliratok olvashatók:

- Szent László Magyarország királya tiszteletére az Úr MDCCCLII esztendeje Junius hónap XXVII-ik napján az egyházat dicsőségesen kormányzó XIII. Leó pápa és I. Ferenc József király boldog uralkodása idejében,

- aki Magyarország örökös Apostoli Felsége Magasságos Főtisztelendő Schlauch Lőrinc úr nagyvárad püspök, Pápai trónálló, Ő szent Császári és Apostoli Király,

- Felsége, Valóságos Belső Tanácsosa, Pápai Házi Prelátus, Római Gróf a kiváló Szent Korona Rend I. osztályú keresztjének Lovagja, a Szent Teológia és a Szent Kánonjog doktora készítette e művet Link István által Budapesten.

A herma, azon túl, hogy igazi kincse a Katolikus Egyháznak, művészi kivitelezésével páratlanul szép műalkotás is egyben. Mindennek pedig a számos Szent László király festmény csodálatos keretet is ad. S hol máshol lehetne a hermának méltóbb helye, mint abban a városban, amely oly kedves volt Szent Királyunk számára.

Szent László Plébániatemplom, Agyagosszergény

Az eredeti Szent Mártonról elnevezett szergényi templom az 1600 körüli egyházlátogatás alkalmával már csak az emlékezetben élt és a

„mezőn” állt. Bizonytalannak az alapfalai kerületek elő 1930 táján a községi legelő területén. Laikus leírás szerint nagysága megfelelt kisebb falusi temploménak és oldalfalait támpillérek szegélyezték, így kora valószínűleg csak a XIII. századig nyúlhatott vissza. Nyilván az 1529-es török átvonulás alkalmával pusztult el. Az 1873-as can. Visitatio jegyzőkönyve szerint Szergény 1777-ben építette templomát és 1792-ben tornyát. 1865-ben restaurálták. Szűknek bizonyult és így 1836-ban Ullein József soproni műépítész lebontotta és romantikus stílusban újjáépítette. Ugyanakkor romantikus stílusú berendezést is szereztek. A templom védőszentje Szent László, az őt ábrázoló olajfestmény található a főoltáron.

A megmagasított toronyhoz öt keresztboltozatos szakaszú hajót építettek. Lényegében a belső térkialakítás megőrizte az építéskori állapotát kisebb változásoktól eltekintve (új mellékoltárok építése). Az orgona a templommal egykorú 12 regiszteres egy manuálós. A templom színes üvegablakai 1890-ből és 1947-ből valók.

A templomot 1938-ban festette ki Borsa Antal festőművész, ennek emlékét őrzi a diadalíven lévő Oltáriszentség két angyallal és az improvizatív díszítőelemekkel az Eucharisztikus Világkongresszus emlékére.

1988-ban kezdtek nagyobb felújításba sajnos a szószéket és az áldoztató rácsot elbontották, a főoltárt egyszerűsítették. 2008-ban a torony új rézborítást kapott, majd elkészült a homlokzat felújítása, 2010-ben pedig a templom körüli díszburkolat és a parkosítás.

Szent László Szobor, Mogyoród

A Petőfi Sándor utcában találjuk Árpád-házi királyunk, a Mogyoródi csatában győztes Szent László életnagyságú bronzszobrát. A mintegy egy méter magas posztamensen álló alkotás 180 centiméter magas. A szent király alakja letisztult, kissé idealizált. Kezében az országalma és a jelképeinek számító bárd. A szobor a mogyoródi csatának állít emléket, amelyben I. Béla fiai, Géza és László hercegek döntő csapást mértek Salamon király csapataira, ezzel Géza számára megnyílt az út a trón felé. Öt halála után, három évvel László követte a trónon. A csata előtt még Vácott megígérte Géza herceg, hogy győzelem esetén felépítteti a Váci Püspökség Székesegyházát Szűz Mária tiszteletére. László herceg közvetlenül az ütközet előtt – a látomásainak hatására – tett hasonló tartalmú fogadalmat Szent Mártonnak, egy, a csata helyén építendő egyházzal. A templom, majd egy hozzá tartozó monostor meg is épült, amely település

történetének a kezdetét is jelenti.

A szép kivitelű szobor a debreceni Józsa Lajos szobrászművész alkotása, aki 1944. november 7-én született, autodidakta tanulta a szobrászmesterséget. Alkotásai kőből, bronzból és fából alakított, elsősorban realiztikus szemléletű, alakokat, figuraegyütteseket megjelenítő és nonfiguratív plasztikák.

A szobor talapzatának három oldalára a következő szövegeket vésték: "Szent László király (1077-1095)", és "Mogyoródi csata 1074. március 14. Harcban olyan volt mint bátor oroszlán, békében meg olyan, mint a kegyes pásztor.", továbbá "Millennium évében emelte a község Önkormányzata, a község lelkes lakosai, a Községünkért Mogyoróderért Alapítvány az Állam támogatásával."

A Szent László-zarándoklati nappal megkezdődött a 32. Festum Varadinum

A nagyváradai egyházmegye papsága és a plébániai közösségek mellett Debrecenből, Győrből, Kisvárdáról és Perjámosról is érkeztek zarándokok a nagyváradai egyházmegyei zarándoklati napra.

A hagyomány szerint húsvét 5. vasárnapján ünneplik az egyházmegye alapítóját, Szent László királyt. A program a zarándokok fogadásával és ráhangolódással kezdődött, majd a főpapi szentmisére került sor, melynek főcelebránsa és szónoka Kovács Gergely gyulafehérvári érsek volt. Az egyházfő felelevenítette Szent László király életét és méltatta érdemeit, majd ezen keresztény értékrend követésére szólította a híveket: Szent László király világított mint a fénylő nap, és ma is világít példájával vallásos lelkületével, országot megmentő bátorságával, mély istenhitével, szolgálatként végzett uralkodásával. Szent élete legyen példa ma is mindannyiunk számára. De ne csak azzal, hogy felidézzük nagy tetteit, hanem azzal is hogy követjük

őt, a 21. században, választások évében, családban, munkahelyen és a mindennapokban.

Böcskei László nagyváradai megyéspüspök köszöntőbeszédében kiemelte: elődeink, őseink hagyományát követjük, hogy megünnepeljük a szent királyt, aki most is közel áll népéhez. Mindenkit arra buzdítok, hogy próbáljuk felfedezni ezt a közelséget, amely nemcsak hogy jel, példa a mi számunkra, hanem meghívás is egy olyan időszakban, amikor szükségünk van arra, hogy felismerjük a helyes utat, egymást, hogy egymásba kapaszkodjunk és így haladjunk egy olyan jövő felé, mely méltó Szent István és Szent László király utódaihoz.

A szentmisét követően a zarándokok imával és énekekkel kísérték Szent László ereklyéjét a hagyományos hermás körmeneten, ezzel is jelezve elköteleződésüket a lovagkirály erényeinek követésére.

Impresszum

A Szent László öröksége blog havi magazinja
Szerkesztő: Bartha Tibor

Kapcsolat

E-mail: szentlaszlooroksege@gmail.com
Telefon: 06-31-330-9900